

UZASADNIENIE

Pozwem z 3 sierpnia 2018 r. (...) spółka akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od M. W. kwoty 83.821,42 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 73.663,87 zł od dnia wniesienia pozwu oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 10.157,55 zł od dnia wniesienia pozwu, a także kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podała, że strony zawarły umowę świadczenia usług pocztowych oraz umowę świadczenia usług przewozu towarów w ramach przesyłki paletowej, niemniej mimo wykonania tych usług i wystawienia za nie faktur pozwany nie uiścił należnych powódce kwot (łącznie 73.663,87 zł, w tym 7 faktur z umowy o świadczenie usług i 9 faktur z umowy przewozu), jak również skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, ujętych w sześciu notach odsetkowych (na łączną kwotę 10.157,55 zł), z których trzy dotyczą nieuregulowanych należności objętych żądaniem pozwu, a pozostałe dotyczą odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych od należności zapłaconych przed wniesieniem pozwu, ale po terminie płatności.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał na fakt nienależytego wykonywania przez powódkę umowy przewozu towarów, wskazał również, że powódka - zgodnie z treścią łączących strony umów - w przypadku opóźnienia w płatnościach ze strony pozwanego uprawniona była naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie, a nie odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych. Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia, który w odpowiedzi na pozew nie został w ogóle uzasadniony.

Odpowiedź na pozew została uzupełniona przez pozwanego pismem procesowym z 2 kwietnia 2019 r., w którym pozwany wskazał, że zarzut przedawnienia dotyczy należności z 18 enumeratywnie wymienionych faktur (są to wyłącznie faktury z umowy przewozu).

W piśmie procesowym z 12 kwietnia 2019 r. powódka wskazała, że pozwany złożył tylko trzy reklamacje dotyczące nienależytego wykonywania umowy przewozu, które pozostają bez wpływu na żądania pozwu (powódka załączyła do swojego pisma procesowego dokumenty potwierdzające złożenie i rozpatrzenie tych reklamacji). W zakresie zarzutu przedawnienia zauważyła natomiast, że jego podniesienie uzasadnia zastosowanie art. 5 k.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł..

Działalność M. W. polega na produkcji cegieł i płytek ceglanych ze starej cegły. Na stanowisku kierownika produkcji M. W. zatrudnia T. M. (1).

Dowód: zeznania świadka T. M. (1) - k. 1219-1221.

5 sierpnia 2013 r. M. W. i (...) spółka akcyjna w W. zawarli umowę oznaczoną numerem (...) /Z, na mocy której (...) zobowiązała się świadczyć na rzecz M. W. usługi pocztowe, które ten miał opłacać z dołu, po ich wykonaniu.

W § 3 ust. 1 pkt 4 umowy zawarto następujące postanowienie: „Należności wynikające z faktur VAT, Nadawca regulować będzie przelewem na konto wskazane na fakturze w terminie 14 dni od daty jej wystawienia. Na przelewie Nadawca zobowiązany jest określić tytuł wpłaty "FV NR Umowa Nr (...)", za dzień zapłaty przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego Poczty.”

W § 3 ust. 1 pkt 6 umowy zawarto następujące postanowienie: „Za nieterminowe regulowanie należności Poczta naliczać będzie odsetki ustawowe oraz zastrzega sobie prawo wstrzymania świadczenia usług do czasu uregulowania

należności. Odsetki ustawowe za niezapłacone w terminie faktury VAT płacone będą przez nadawcę na podstawie noty odsetkowej”.

Dowód: umowa z 5 sierpnia 2013 r. nr (...) / Z z załącznikami – k. 560-571.

31 lipca 2015 r. M. W. i (...) zawarli kolejną umowę, oznaczoną numerem (...) (...) / (...).

Na mocy tej umowy (...) zobowiązała się świadczyć na rzecz M. W. usługi przewozowe (...), za wynagrodzeniem określonym w załączniku do umowy.

W § 4 ust. 2 umowy zawarto następujące postanowienie: „Zapłatę uważa się za dokonaną z chwilą wpływu należności na rachunek bankowy Poczty Polskiej. Opóźnienie zapłaty należności w stosunku do ustalonego terminu spowoduje naliczanie przez Poczta Polską z tego tytułu odsetek w ustawowej wysokości.”

Integralną część umowy stanowi **załącznik nr 1 „Szczegółowe warunki współpracy”**.

W punkcie V ust. 3 załącznika strony zamieściły następujące postanowienie: „Płatności za wykonane usługi będą dokonywane przez Nadawcę na podstawie wystawionej przez Poczta Polską faktury VAT, przelewem bankowym w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury na rachunek bankowy wskazany na fakturze, wpisując w tytule przelewu numer faktury VAT.”

W punkcie IV ust. 4 załącznika strony zamieściły cennik opłat i usług dodatkowych, w szczególności pod pozycją 10 zapisano, że za przesłanie do klienta papierowej lub elektronicznej kopii listu przewozowego, na której adresat potwierdził otrzymanie przesyłki, (...) pobierze 15 zł.

31 stycznia 2017 r. strony zawarły aneks nr (...) do powyższej umowy, w którym dokonały zmiany cennika zawartego w punkcie IV ust. 3 w zakresie przewozu przesyłek paletowych na terenie kraju.

Dowód: umowa z 31 lipca 2015 r. nr (...) (...) / (...) k. 572-574,

załącznik nr 1 „Szczegółowe warunki współpracy” – k. 574v-576v,

aneks nr (...) do umowy nr (...) / (...) k. 577.

Na podstawie umowy z 5 sierpnia 2013 r. nr (...) / Z (...) wykonała na rzecz M. W. określone w niej usługi oraz z tego tytułu wystawiła M. W. następujące faktury VAT:

- z 4 stycznia 2017 r. nr (...) na kwotę 355,84 zł brutto, z terminem płatności 18 stycznia 2017 r.,
- z 3 lutego 2017 r. nr (...) na kwotę 659,46 zł brutto, z terminem płatności 17 lutego 2017 r.,
- z 3 marca 2017 r. nr (...) na kwotę 538,49 zł brutto, z terminem płatności 17 marca 2017 r.,
- z 5 kwietnia 2017 r. nr (...) na kwotę 324,04 zł brutto, z terminem płatności 19 kwietnia 2017 r.,
- z 5 maja 2017 r. nr (...) na kwotę 324,41 zł brutto, z terminem płatności 19 maja 2017 r.,
- z 5 czerwca 2017 r. nr (...) na kwotę 129,89 zł brutto, z terminem płatności 19 czerwca 2017 r.,
- z 5 lipca 2017 r. nr (...) na kwotę 72,39 zł brutto, z terminem płatności 19 lipca 2017 r.

Dowód: faktura VAT z 4 stycznia 2017 r. nr (...) – k. 578,

faktura VAT z 3 lutego 2017 r. nr (...) – k. 598,

faktura VAT z 3 marca 2017 r. nr (...) – k. 689,
faktura VAT z 5 kwietnia 2017 r. nr (...) – k. 789,
faktura VAT z 5 maja 2017 r. nr (...) – k. 900,
faktura VAT z 5 czerwca 2017 r. nr (...) – k.941,
faktura VAT z 5 lipca 2017 r. nr (...) – k. 1035.

Na podstawie umowy z 31 lipca 2015 r. nr (...)/Z(...) wykonała na rzecz M. W. usługi przewozu przesyłek paletowych oraz wystawiła następujące faktury VAT:

- z 3 stycznia 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 6.882,69 zł brutto, z terminem płatności 2 lutego 2017 r.,
- z 1 lutego 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 9.937,91 zł brutto, z terminem płatności 3 marca 2017 r.,
- z 1 marca 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 12.317,17 zł brutto z terminem płatności 31 marca 2017 r., skorygowaną fakturą korygującą z 30 marca 2017 r. nr (...)_ (...) do kwoty 12.254,44 zł brutto, z terminem płatności 29 kwietnia 2017 r.,
- z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 15.113,26 zł brutto, z terminem płatności 4 maja 2017 r.,
- z 4 maja 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 10.266,67 zł brutto, z terminem płatności 3 czerwca 2017 r.,
- z 1 czerwca 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 11.628,33 zł brutto, z terminem płatności 1 lipca 2017 r.,
- z 3 lipca 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 5.102,25 zł brutto, z terminem płatności 2 sierpnia 2017 r.

Ponadto wystawione zostały dwie faktury VAT za usługi dodatkowe:

- faktura z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 18,45 zł brutto, z terminem płatności 4 maja 2017 r. - za kopię listu przewozowego (1 sztuka);
- faktura z 1 sierpnia 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 55,35 zł brutto, z terminem płatności 31 sierpnia 2017 r. - za kopię listu przewozowego (3 sztuki).

Dowód: faktura VAT z 3 stycznia 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 579,

faktura VAT z 1 lutego 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 599,
faktura VAT z 1 marca 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 690,
faktura korygująca z 30 marca 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 691,
faktura VAT z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 790,
faktura VAT z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 899,
faktura VAT z 4 maja 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 901,
faktura VAT z 1 czerwca 2017 r. nr (...)_ (...) – 942,
faktura VAT z 3 lipca 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 1036,
faktura VAT z 1 sierpnia 2017 r. nr (...)_ (...) – k. 1091,

dokumenty załączone do pozwu, w tym listy przewozowe (opisane na k. 558-559 akt).

Należności z wyżej wymienionych faktur nie zostały przez M. W. zapłacone (z 7 faktur z umowy o świadczenie usług i z 9 faktur z umowy przewozu przesyłek paletowych).

Fakty niesporne.

(...) obciążyła M. W. dwoma notami odsetkowymi z 12 lipca 2018 r. za opóźnienia w płatności tych faktur, naliczając odsetki **na dzień 9 lipca 2018 r.**, a następnie wystawiła kolejną notę odsetkową z 2 sierpnia 2018 r., naliczając odsetki za okres **od 10 lipca 2018 r. do 2 sierpnia 2018 r.**

W szczególności 12 lipca 2018 r. (...) wystawiła notę odsetkową nr (...), w której wskazano, że w odniesieniu do faktury z 3 stycznia 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 6.882,69 zł naliczono za okres od 3 lutego 2017 r. do 9 lipca 2018 r. odsetki według stopy procentowej w wysokości 9,50%, odsetki wyniosły 935,10 zł.

12 lipca 2018 r. (...) wystawiła notę odsetkową nr (...)/(...) na łączną kwotę 7.102,12 zł, w której wskazano, że naliczono odsetki według stopy procentowej w wysokości 9,50%, na dzień 9 lipca 2018 r., w odniesieniu do następujących faktur VAT:

- faktury z 1 lutego 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 9.937,91 zł za okres od 4 marca 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 1.275,18 zł;
- faktury z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 15.113,26 zł za okres od 5 maja 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 1.695,38 zł;
- faktury z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 18,45 zł za okres od 5 maja 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 2,07 zł;
- faktury z 4 maja 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 10.266,67 zł za okres od 6 czerwca do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 1.066,19 zł;
- faktury z 1 czerwca 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 11.628,33 zł za okres od 4 lipca 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 1.122,85 zł;
- faktury z 3 lipca 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 5.102,25 zł za okres od 3 sierpnia 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 452,84 zł;
- faktury z 1 sierpnia 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 55,35 zł za okres od 1 września 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 4,49 zł;
- faktury z 1 marca 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 12.254,44 zł za okres od 1 kwietnia 2017 r. do 9 lipca 2018 r. naliczono odsetki w wysokości 1.483,12 zł.

2 sierpnia 2018 r. (...) wystawiła kolejną notę odsetkową nr (...), naliczając odsetki za okres od 10 lipca 2018 r. do 2 sierpnia 2018 r., na łączną kwotę 460,15 zł, odsetki naliczono według stopy procentowej w wysokości 9,50%, w odniesieniu do następujących faktur VAT:

- faktury z 4 stycznia 2017 r. nr (...), na kwotę 355,84 zł - 2,22 zł
- faktury z 3 stycznia 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 6.882,69 zł - 42,99 zł
- faktury z 3 lutego 2017 r. nr (...) na kwotę 659,46 zł - 4,12 zł
- faktury z 1 lutego 2017 r. nr (...)_(...) na kwotę 9.937,91 zł - 62,08 zł

- faktury z 3 marca 2017 r. nr (...) na kwotę 538,49 zł - 3,36 zł
- faktury z 1 marca 2017 r. nr (...)_ (...), na kwotę 12.254,44 zł - 76,55 zł
- faktury z 5 kwietnia 2017 r. (...), na kwotę 324,04 zł - 2,02 zł
- faktury z 4 kwietnia 2017 r., nr (...)_ (...), na kwotę 15.113,26 zł - 94,41 zł
- faktury z 4 kwietnia 2017 r. nr (...)_ (...), na kwotę 18,45 zł - 0,12 zł
- faktury z 5 maja 2017 r. nr (...) na kwotę 324,41 zł - 2,03 zł
- faktury z 4 maja 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 10.266 zł - 64,13 zł
- faktury z 5 czerwca 2017 r. nr (...) na kwotę 129,89 zł - 0,81 zł
- faktury z 1 czerwca 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 11.628,33 zł - 72,64 zł
- faktury z 5 lipca 2017 r. nr (...) na kwotę 72,39 zł - 0,45 zł
- faktury z 3 lipca 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 5.102,25 zł - 31,87 zł
- faktury z 1 sierpnia 2017 r. nr (...)_ (...) na kwotę 55,35 - 0,35 zł.

Dowód: nota odsetkowa nr (...) – k. 1111,

nota odsetkowa nr (...) / (...) – k. 1112,

nota odsetkowa nr (...) – k. 1110.

M. W. został ponadto obciążony notami odsetkowymi za opłacenie po terminie należności z innych faktur VAT, wystawionych przez Poczta Polską. Z tego tytułu wystawione zostały trzy noty odsetkowe:

nota odsetkowa z 28 grudnia 2016 r. nr (...) na kwotę 252,47 zł za opóźnienie w zapłacie kwoty z faktury (...) z 2 maja 2016 r., z terminem płatności 1 czerwca 2016 r., zapłaconej 12 grudnia 2016 r.;

nota odsetkowa z 3 stycznia 2017 r. nr (...) na kwotę 289,14 zł za opóźnienie w zapłacie kwoty z faktury (...) z 1 czerwca 2016 r., z terminem płatności 1 lipca 2016 r., zapłaconej 28 grudnia 2016 r.;

nota odsetkowa z 20 marca 2018 r. nr (...) na kwotę 1.118,57 zł za opóźnienie w zapłacie wyszczególnionych w nocie kwot z 9 faktur VAT, wystawionych w okresie od maja 2016 r. do grudnia 2016 r., z terminami płatności przypadającymi w okresie od 9 czerwca 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., zapłaconych w okresie od czerwca 2016 r. do 1 stycznia 2017 r.

Dowód: nota odsetkowa nr (...) – k. 1107,

nota odsetkowa nr (...) – k. 1104,

nota odsetkowa nr (...) – k. 1093,

faktury wymienione w notach odsetkowych oraz wyciągi bankowe (dowody opisane na k. 558-559 akt).

Nie wszystkie usługi przewozu przesyłek paletowych, wykonywane przez Poczta Polską w ramach umowy z 31 lipca 2015 r. nr (...) / Z, zostały wykonane w sposób należyty. Nienależyte wykonanie usług wiązało się najczęściej z dostarczeniem przesyłki po terminie. M. W. zapewniał swoich klientów, że zamówiony u niego towar zostanie dostarczony do klienta na jego koszt w terminie 24 godzin od zamówienia. Terminy te nie zawsze były dotrzymywane,

klienci zgłaszali telefonicznie reklamacje z tego tytułu. Postępowaniem reklamacyjnym z klientami zajmował się kierownik produkcji T. M. (2), do jego zadań nie należało natomiast zgłaszanie reklamacji przewoźnikowi, tj. (...).

Reklamacji od klientów M. W. było tak dużo, że ostatecznie M. W. zdecydował się zrezygnować z usług Poczty Polskiej S.A. i zawrzeć umowę przewozu z innym przewoźnikiem.

W 2017 r. M. W. złożył na piśmie (...) trzy reklamacje, dotyczące następujących przewozów:

- przesyłki paletowej nr (...), z uwagi na uszkodzenie przesyłki – reklamacja została uwzględniona przez Poczta Polska decyzją z 1 marca 2017 r.;

- przesyłki paletowej nr (...), z uwagi na brak próby doręczenia – reklamacja została rozpatrzona negatywnie przez Poczta Polska decyzją z 9 maja 2017 r.;

- przesyłki paletowej nr (...), z uwagi na uszkodzenie przesyłki – reklamacja została rozpatrzona negatywnie przez Poczta Polska decyzją z 22 czerwca 2017 r.

Dowód: dokumentacja reklamacyjna – k. 1148-1173 v.

zeznania świadka T. M. (1) - k. 1219-1221.

(...) pismem z 8 marca 2018 r., doręczonym 12 marca 2018 r., wezwała M. W. do zapłaty kwoty 7.424,30 zł tytułem zapłaty należności za fakturę (...)_ (...) oraz należności z not odsetkowych nr (...) i (...) – w terminie 7 dni od wystawienia wezwania.

(...) kolejnym pismem z 8 marca 2018 r., doręczonym również 12 marca 2018 r., wezwała M. W. do zapłaty kwoty 64.358,21 zł tytułem zapłaty za faktury VAT o numerach: (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...) – w terminie 7 dni od wystawienia wezwania.

(...) pismem z 23 kwietnia 2018 r., doręczonym 27 kwietnia 2018 r., wezwała M. W. do zapłaty kwoty 72.919,53 zł tytułem zapłaty za faktury VAT o numerach: (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...), (...)_ (...) oraz noty odsetkowe o numerach: (...), (...), (...) – w terminie 7 dni od wystawienia wezwania.

(...) pismem z 29 czerwca 2018 r., doręczonym 2 lipca 2018 r., wezwała M. W. do zapłaty kwoty 2.404,52 zł tytułem zapłaty za faktury VAT o numerach: (...) – w terminie 7 dni od wystawienia wezwania.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 8 marca 2018 r. z potwierdzeniem odbioru – k. 43-44,

wezwanie do zapłaty z 8 marca 2018 r. z potwierdzeniem odbioru – k.41-42,

wezwanie do zapłaty z 23 kwietnia 2018 r. z dowodem doręczenia – k. 21-22,

wezwanie do zapłaty z 29 czerwca 2018 r. z dowodem doręczenia – k. 23-24.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

Powódka dochodzi należności z dwóch umów:

- umowy z 5 sierpnia 2013 r. nr (...) /Z, na mocy której (...) zobowiązała się świadczyć na rzecz M. W. usługi pocztowe,
- z umowy z 31 lipca 2015 r. nr (...) (...) / (...), na mocy tej umowy (...) zobowiązała się świadczyć na rzecz M. W. usługi przewozowe (...) za wynagrodzeniem określonym w załączniku do umowy.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Podstawą prawną roszczeń o zapłatę wynagrodzenia za spełnienie świadczeń z umowy z 5 sierpnia 2013 r. jest art. 750 k.c. Po wykonaniu świadczeń objętych tą umową powódka obciążyła pozwanego siedmioma fakturami VAT (szczegółowo opisanymi w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny), na łączną kwotę 2.404,52 zł. W odpowiedzi na pozew pozwany nie podniósł żadnych zarzutów uzasadniających brak zapłaty za roszczenia z tytułu wynagrodzenia objętego fakturami VAT, wystawianymi w oparciu o umowę z 5 sierpnia 2013 r. Jedyny zarzut dotyczy stopy odsetek za opóźnienie, których powódka domaga się w niniejszym procesie jako świadczenia ubocznego. Zarzut ten okazał się nieuzasadniony (o czym niżej).

Ostatecznie powództwo o zapłatę roszczeń z umowy z 5 sierpnia 2013 r. zostało uwzględnione w całości, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Podstawą prawną roszczenia o zapłatę odsetek jest art. 481 § 1 k.c., zaś ich wysokość reguluje art. 7 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Podstawą prawną roszczeń o zapłatę wynagrodzenia za spełnienie świadczeń z umowy z 31 lipca 2015 r. jest art. 774 k.c. w zw. art. 1 ust. 3 i art. 90 ustawy Prawo przewozowe. Po wykonaniu świadczeń objętych tą umową powódka obciążyła pozwanego dziewięcioma fakturami VAT (szczegółowo opisanymi w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny).

W odpowiedzi na pozew w odniesieniu do roszczeń z tej umowy pozwany podniósł zarzut przedawnienia (zarzut dotyczy części roszczeń z umowy przewozu, wymienionych w piśmie procesowym pozwanego z 2 kwietnia 2019 r.), a także zarzut nienależytego wykonania zobowiązania przez powódkę. Tak jak w przypadku umowy z 5 sierpnia 2013 r. pozwany podniósł również zarzut dotyczący stopy odsetek za opóźnienie, których powódka domaga się w niniejszym procesie jako świadczenia ubocznego.

Zarzut nienależytego wykonania zobowiązania z umowy przewozu przez powódkę nie mógł prowadzić do oddalenia powództwa. Jak już wspomniano powódka domaga się zapłaty wynagrodzenia za wykonane usługi przewozu. Nienależyte wykonanie zobowiązania przez powódkę, jak wynika z odpowiedzi na pozew, miałyby polegać na nieterminowym doręczeniu przesyłek klientom pozwanego, tj. z przekroczeniem terminu wynoszącego jeden dzień roboczy od dnia podjęcia przesyłki. Pozwany twierdził, że powódka nie wykonywała należycie zobowiązania w tym zakresie. Pozwany nie złożył jednak dowodów potwierdzających reklamacje z tytułu przekroczenia terminu doręczenia przesyłek bądź z jakiegokolwiek innego tytułu, dowody dla wykazania tych faktów złożyła natomiast powódka, załączając je do pisma procesowego z 12 kwietnia 2019 r. Z dowodów przedłożonych przez powódkę wynika, że pozwany złożył trzy pisemne reklamacje, z których jedna została uwzględniona, a pozostałe rozpatrzone negatywnie (reklamacje dotyczyły uszkodzenia przesyłek oraz braku próby doręczenia). Fakt nieterminowego dostarczania przesyłek potwierdził natomiast powołany przez pozwanego świadek T. M. (2) (kierownik produkcji w zakładzie pozwanego). Zarazem świadek ten zeznał także, iż nie ma wiedzy na temat tego, czy powódce składane były reklamacje z tego tytułu. Zeznania tego świadka należy uznać za wiarygodne. Fakty wskazane przez świadka, jak również fakty wykazane za pomocą dokumentacji reklamacyjnej złożonej przez powódkę, nie prowadzą jednak do oddalenia powództwa, z przyczyn opisanych niżej.

W przypadku nienależytego wykonania umowy przewozu pozwany mógłby domagać się odszkodowania w oparciu o przepisy ustawy Prawo przewozowe. Wysokość odszkodowania określa rozdział 10 ustawy (art. 80-87). W szczególności zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy: Jeżeli wskutek zwłoki w przewozie powstała szkoda inna niż w przesyłce, przewoźnik jest obowiązany do zapłacenia odszkodowania do wysokości podwójnej kwoty przewoźnego. Pozwany w rozpoznawanej sprawie nie wykazał, że na skutek zwłoki w przewozach powstała w jego majątku szkoda w konkretnej wysokości, co uzasadniałoby zapłatę odszkodowania do wysokości podwójnej kwoty przewoźnego za każdy wykonany wadliwie przewóz. Co więcej ewentualne roszczenie odszkodowawcze pozwanego, powodujące powstanie po jego stronie wierzytelności pieniężnej, mogłoby być podstawą do potrącenia tej wierzytelności z wierzytelnościami powódki z tytułu zapłaty wynagrodzenia za przewóz, dochodzonymi pozwem. Pozwany nie wykazał wysokości szkody

z tytułu zwłoki w przewozie ani nie dokonał potrącenia wierzytelności z tego tytułu, tym samym zarzut nienależytego wykonania zobowiązań z umowy przewozu nie może prowadzić do oddalenia powództwa w niniejszej sprawie.

Tym samym po stronie powódki powstało roszczenie o zapłatę należności za wykonanie umów przewozu z dziewięciu objętych żądaniem pozwu faktur VAT. Pozwany nie kwestionował tego, że powódka wykonała usługi przewozu, za które wystawione zostały te faktury, jak również nie kwestionował tego, że wykonane zostały usługi dodatkowe w postaci kopii listów przewozowych, za co wystawione zostały dwie spośród objętych żądaniem pozwu faktur VAT.

Powództwo nie zostało jednak uwzględnione w całości w zakresie roszczeń z faktur wystawionych z umowy przewozu, częściowo uzasadniony okazał się bowiem zarzut przedawnienia.

Pozew został złożony 3 sierpnia 2018 r. (por. koperta - k. 15 oraz wydruk śledzenie przesyłki - k. 1222). Z odpowiedzi na pozew wynika, że zarzut przedawnienia dotyczył całości roszczenia, w piśmie procesowym z 2 kwietnia 2019 r. pozwany doprecyzował jednakże, iż dotyczy on jedynie niektórych roszczeń.

Niezależnie od tego wskazać trzeba, że roszczenia z umowy o świadczenie usług z 5 sierpnia 2013 r., których podstawą prawną jest art. 750 k.c., nie przedawniły się. Faktury obejmujące wynagrodzenie z tej umowy wystawione zostały w 2017 roku, trzyletni termin przedawnienia (art. 118 k.c.) w dacie złożenia pozwu (3 sierpnia 2018 r.) jeszcze nie upłynął.

W odniesieniu do umów przewozów wskazać trzeba z kolei, że zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe: Roszczenia dochodzone na podstawie ustawy lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przedawniają się z upływem roku. Natomiast stosownie do art. 77 ust. 3 pkt 4 ustawy Prawo przewozowe: Przedawnienie biegnie dla roszczeń z tytułu zapłaty lub zwrotu należności - od dnia zapłaty, a gdy jej nie było - od dnia, w którym powinna była nastąpić. Z kolei w art. 77 ust. 4 ustawa stanowi: Bieg przedawnienia zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji lub wezwania do zapłaty do dnia udzielenia odpowiedzi na reklamację lub wezwania do zapłaty i zwrócenia załączonych dokumentów, najwyżej jednak na okres przewidziany do załatwienia reklamacji lub wezwania do zapłaty.

W związku z tym, że powódka dochodzi roszczeń o zapłatę wynagrodzenia, termin przedawnienia roszczeń z tego tytułu biegnie od dnia, w którym zapłata wynagrodzenia powinna nastąpić, przy czym bieg tego terminu zawiesza się na okres od dnia wezwania do zapłaty (dokonanego przez powódkę wobec pozwanego) do dnia udzielenia odpowiedzi pozwanego na skierowane do niego ze strony powódki wezwanie do zapłaty (czego pozwany ostatecznie nie uczynił).

Przywołać należy również art. 75 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe, zgodnie z którym: Reklamacje lub wezwanie do zapłaty uważa się za bezskuteczne, jeżeli dłużnik nie zapłacił dochodzonych należności w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia reklamacji lub wezwania do zapłaty.

Na tym tle w doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że bieg przedawnienia ulega zawieszeniu najwyżej na okres przewidziany do załatwienia reklamacji lub wezwania do zapłaty. Termin ten wynosi 3 miesiące (art. 75 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe) i jest liczony od dnia otrzymania reklamacji, także wówczas, gdy na żądanie przewoźnika zostanie ona uzupełniona w ciągu 14 dni od otrzymania żądania. Jest to maksymalny okres zawieszenia biegu terminu przedawnienia, mający zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy przed upływem tego terminu przewoźnik nie udzielił odpowiedzi na reklamację i nie zwrócił dokumentów.

Regulacja zawarta w art. 77 ust. 4 ustawy Prawo przewozowe jest konsekwencją obligatoryjnego trybu reklamacji. Istotą zawieszenia biegu przedawnienia jest to, że nie biegnie on w czasie przeszkody, a po jej ustaniu zaczyna biec dalej. Zawieszenie rozpoczyna się z chwilą wniesienia reklamacji albo wezwania do zapłaty. Przez wniesienie reklamacji albo wezwanie do zapłaty należy rozumieć sytuację, w której pismo zawierające reklamację lub wezwanie dociera do adresata tak, że może on się z nim zapoznać (art. 60 k.c.). Przepisy ustawy nie zawierają szczególnej regulacji w tym zakresie. W przypadku złożenia reklamacji drogą pocztową bieg przedawnienia ulegnie zawieszeniu z chwilą doręczenia jej adresatowi, a nie z chwilą nadania na poczcie. Bieg przedawnienia zaczyna biec dalej po doręczeniu zgłaszającemu roszczenie odpowiedzi albo upływie terminu 3-miesięcznego [por. (...) A. Prawo przewozowe. Komentarz, LexisNexis, 2012].

Z powyższego wynika, że termin przedawnienia – o ile w czasie jego biegu nastąpi zawieszenie na okres wynoszący maksymalnie 3 miesiące – zakończy swój bieg najpóźniej po upływie roku i 3 miesięcy licząc od dnia, w którym powinna nastąpić zapłata wynagrodzenia za wykonany przewóz.

Taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie wystąpiła jedynie w odniesieniu do trzech faktur VAT (co pozwany przyznał w piśmie procesowym z 4 czerwca 2019 r.), których łączna suma wynosi 29.075,04 zł. Roszczenia o zapłatę wynagrodzenia z pozostałych faktur VAT nie uległy przedawnieniu.

Przedawnieniu uległy natomiast następujące roszczenia:

1. z faktury z 3 stycznia 2017 r. nr (...) _ (...) na kwotę 6.882,69 zł, z terminem płatności 2 lutego 2017 r.,
2. z faktury z 1 lutego 2017 r. nr (...) _ (...) na kwotę 9.937,91 zł, z terminem płatności 3 marca 2017 r.,
3. z faktury z 1 marca 2017 r. nr (...) _ (...) na kwotę 12.317,17 zł z terminem płatności 31 marca 2017 r. (skorygowana fakturą korygującą z 30 marca 2017 r. nr (...) _ (...) do kwoty 12.254,44 zł, z terminem płatności 29 kwietnia 2017 r.).

Pozew został złożony w niniejszej sprawie 3 sierpnia 2018 r. W przypadku każdej z trzech wymienionych wyżej faktur roczny termin przedawnienia, przy uwzględnieniu trzymiesięcznego okresu zawieszenia terminu, spowodowanego wezwaniem pozwanego do zapłaty ze strony powódki, zakończył swój bieg przed 3 sierpnia 2018 r.

Zarzut przedawnienia, jak wynika z pisma procesowego pozwanej 2 kwietnia 2019 r., dotyczy niemal wszystkich faktur wystawionych w wyniku umowy przewozu, z wyjątkiem faktury chronologicznie ostatniej - na kwotę 55,35 zł oraz faktury chronologicznie przedostatniej - na kwotę 5.102,25 zł, z której roszczenie - wg pozwanego - przedawniło się 4 sierpnia 2018 r., a więc po złożeniu pozwu w niniejszej sprawie (zarzut przedawnienia w odniesieniu do tej faktury pozwany podniósł warunkowo, w zależności od nieznanego mu daty złożenia pozwu, co wynika z przypisu na karcie 1141 verte - pozew został złożony 3 sierpnia 2018 r., pozwany zaś warunkowo podniósł zarzut przedawnienia wskazując, że roszczenie z przedostatniej faktury przedawniło się 4 sierpnia 2018 r.).

Faktury z umowy przewozu zawartej przez strony 31 lipca 2015 r., co do których pozwany podniósł zarzut przedawnienia, ujęte zostały w pozycjach 11-18 tabeli zamieszczonej w piśmie procesowym pozwanego z 2 kwietnia 2019 r. (k. 1141). Jak już wskazano wyżej przedawnieniu uległy jedynie roszczenia z trzech najstarszych faktur, ujętych w tabeli w pozycjach 11, 12, 13.

Kolejna chronologicznie po tych trzech faktura - tj. faktura VAT nr (...) _ (...) (pozycja 14 tabeli) wystawiona przez powódkę z terminem płatności 4 maja 2017 r., obejmuje roszczenie nieprzedawnione. Roczny termin przedawnienia, przy uwzględnieniu trzymiesięcznego okresu zawieszenia spowodowanego wezwaniem pozwanego do zapłaty, zakończył bowiem swój bieg 4 sierpnia 2018 r., tj. po złożeniu pozwu w niniejszej sprawie (roszczenie stało się wymagalne 4 maja 2017 r., bieg terminu przedawnienia zakończył się więc z upływem 4 sierpnia 2018 r. - art. 112 k.c.). Analogicznie wygląda sytuacja w odniesieniu do faktury nr (...) _ (...) (pozycja 15 tabeli), wystawionej przez powódkę również z terminem płatności 4 maja 2017 r.

W piśmie procesowym z 2 kwietnia 2019 r. pozwany podniósł również zarzut przedawnienia w odniesieniu do roszczeń z faktur VAT wymienionych pod pozycjami 1-10 tabeli. Powódka nie dochodzi jednak w niniejszym postępowaniu zapłaty należności z tych faktur. Faktury te zostały wprawdzie załączone do akt niniejszej sprawy, ale tylko dlatego, że należność z tych faktur została przez pozwanego zapłacona po terminie i tym samym objęta została wystawionymi przez powódkę notami odsetkowymi. Powódka domaga się więc w niniejszym procesie zapłaty odsetek za opóźnienie w zapłacie należności z tych faktur, a nie kwot głównych objętych tymi fakturami.

W zakresie długości terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę odsetek wskazać trzeba, że analizę prawną tego zagadnienia przeprowadził Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 26 stycznia 2005 r. [por. III CZP 42/04, OSNC 2005, Nr 9, poz. 149]. W uchwale tej wskazano, że ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia

okresowe (trzyletni) stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie krótszym (np. określonym w art. 554 k.c.). Dalej Sąd Najwyższy - akcentując akcesoryjny charakter roszczenia o zapłatę odsetek - uznał jednakże, że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. Stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w przywołanej uchwale potwierdzone zostało w orzecznictwie sądów powszechnych [por. np. wyrok S.A. w Gdańsku z 19.6.2012 r., I ACa 256/12]. W uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały Sąd Najwyższy uznał, że odsetki za opóźnienie traktować należy jako świadczenie okresowe w rozumieniu art. 118 k.c., a z upływem 3-letniego terminu przedawnienia przedawniają się wszystkie roszczenia o odsetki za opóźnienie: związane i niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Uzasadniając skrócenie okresu przedawnienia odsetek w przypadku skrócenia przez ustawodawcę okresu przedawnienia roszczenia głównego Sąd Najwyższy odwołał się do zasady akcesoryjności odsetek oraz argumentów prawnoporównawczych. Pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w tej uchwale uznać należy za utrwalony i akceptowany w doktrynie i orzecznictwie [por. Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. K. O., rok 2019, L. oraz orzecznictwo: wyr. SN z 9.6.2005 r., III CK 619/04; wyr. SN z 19.5.2005 r., V CK 445/03; wyr. SN z 24.2.2005 r., III CK 223/04].

Jednak jeśli roszczenie główne wygasło na skutek zapłaty przed upływem terminu przedawnienia, do przedawnienia roszczeń o odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia głównego stosuje się ustanowiony przez art. 118 k.c. 3-letni termin przedawnienia, nawet gdy termin przedawnienia roszczenia głównego już upłynął [por. powołany wyrok SN z 9.6.2005 r., III CK 619/04].

Pamiętać należy również, że odsetki za opóźnienie naliczane są tylko do dnia przedawnienia roszczenia głównego, po upływie terminu przedawnienia dłużnik nie jest już w opóźnieniu, nie ma bowiem obowiązku świadczyć [tak Sąd Najwyższy w uchwale z 10.11.1995 r., III CZP 156/95].

Mając na uwadze przytoczone wyżej poglądy prawne na tle niniejszej sprawy wskazać trzeba, że przedawniły się roszczenia o zapłatę odsetek z tych trzech faktur VAT, co do których roszczenia główne są przedawnione (jak już bowiem wskazano wyżej roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego).

Powódka domaga się skapitalizowanych odsetek od trzech przedawnionych faktur VAT w następujących notach odsetkowych:

faktura nr (...)_ (...)

- nota z 12 lipca 2018 r. - przedawnione odsetki: 935,10 zł
- nota z 2 sierpnia 2018 r. - przedawnione odsetki: 42,99 zł

faktura nr (...)_ (...)

- nota z 12 lipca 2018 r. - przedawnione odsetki: 1.275,18 zł
- nota z 2 sierpnia 2018 r. - przedawnione odsetki: 62,08 zł

faktura nr (...)_ (...)

- nota z 12 lipca 2018 r. - przedawnione odsetki: 1.483,12 zł
- nota z 2 sierpnia 2018 r. - przedawnione odsetki: 76,55 zł.

Łącznie przedawnione skapitalizowane odsetki wyniosły więc 3.875,02 zł, zaś przedawnione kwoty główne z trzech wymienionych faktur (jak już wyżej wskazano): 29.075,04 zł. Roszczenie dochodzone pozwem przedawnione jest więc ostatecznie w kwocie 32.950,06 zł.

Nie przedawniły się odsetki z faktur wymienionych w piśmie procesowym pozwanego z 2 kwietnia 2019 r. w tabeli pod pozycjami 1-10. Faktury te zostały przez pozwanego opłacone przed złożeniem pozwu (powódka nie domaga się więc zapłaty należności tych głównych z tych faktur, dochodzi wyłącznie odsetek za opóźnienie). Jak już wskazano wyżej, przedstawiając poglądy prawne na tle przedawnienia roszczeń o zapłatę odsetek za opóźnienie, termin przedawnienia roszczeń z tytułu odsetek (naliczonych za opóźnienie w zapłacie faktur wymienionych w tabeli pod pozycjami 1-10) wynosi 3 lata i biegnie osobno za każdy dzień opóźnienia.

Pozew został złożony 3 sierpnia 2018 r. roszczenie o zapłatę odsetek z noty z 28 grudnia 2016 r. nr (...) nie uległo przedawnieniu, faktura wystawiona bowiem została z terminem płatności 1 czerwca 2016 r., odsetki bieżą od 2 czerwca 2016 r., roszczenie o zapłatę odsetek za ten dzień rozpoczęło swój bieg 3 czerwca 2016 r. i zakończyło swój bieg z upływem dnia 3 czerwca 2018 r.

Analogicznie przedstawia się rozumowanie o zapłatę roszczenia z tytułu odsetek z noty z 3 stycznia 2017 r. nr (...), faktura została bowiem wystawiona z terminem płatności 1 lipca 2016 r. oraz roszczenie o zapłatę odsetek z noty z 20 marca 2018 r. nr (...), z której najstarsza faktura wystawiona została z terminem płatności przypadającym na 9 czerwca 2016 r.

Nieuzasadnione są argumenty powódki przedstawione w piśmie procesowym z 12 kwietnia 2019 r., w którym powódka domaga się zastosowania w odniesieniu do przedawnionych roszczeń art. 5 k.c. Zgodzić należy się z powódką, że ewentualne zastosowanie art. 5 k.c. zależy od oceny całokształtu okoliczności sprawy, interesów i podstaw obu stron roszczenia, to jest zarówno uprawnionego, jak i zobowiązanego. Powódka nie wskazała jednak żadnych szczególnych okoliczności, które przemawiałyby za zastosowaniem w rozpoznawanej sprawie art. 5 k.c., nie przytoczyła żadnych twierdzeń, które wskazywałyby na fakty uzasadniające stwierdzenie, że podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia nastąpiło z naruszeniem zasad współzycia społecznego. Tym samym brak było podstaw do zastosowania w rozpoznawanej sprawie art. 5 k.c.

Pozostaje rozważyć podniesiony przez pozwanego na tle obu umów zarzut dotyczący stopy odsetek za opóźnienie, które zdaniem pozwanego powinny być naliczone w wysokości odsetek ustawowych określanych przez kodeks cywilny, a nie przez ustawę z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (od 1 stycznia 2020 r. ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych).

Wysokość odsetek za opóźnienie może być określona przez strony w umowie (odsetki umowne), a jeżeli strony nie określą wysokości odsetek za opóźnienie, wierzycielowi przysługują odsetki w wysokości określonej ustawą (odsetki ustawowe), przy czym w obecnym stanie prawnym wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie określa kodeks cywilny (art. 481 § 2 k.c.), dla którego *lex specialis* w tym zakresie stanowi ustawa z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (o czym wprost stanowi art. 4a tej ustawy). Ustawa ta określa wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych i jako *lex specialis* wyłącza zastosowanie przepisów określających wysokość odsetek w oparciu o kodeks cywilny.

Na tle niniejszej sprawy spór między stronami powstał co do tego, czy strony w umowach dokonały, czy nie dokonały umownego określenia wysokości odsetek. O ile nie dokonały, to odsetki winny być one naliczane wg stopy odsetek określonych ustawą (odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych - tak twierdzi powódka), o ile zaś strony umówiły się co do wysokości odsetek, określając ich wysokość na poziomie odsetek ustawowych wskazywanych przez kodeks cywilny (odsetki umowne - tak twierdzi pozwany), to odsetki winny być one naliczane wg stopy odsetek określonych umową, tj. wg stopy odsetek ustawowych za opóźnienie z kodeksu cywilnego.

Między stronami nie ma natomiast sporu co do tego, że umowy zawarte przez strony niniejszego procesu są transakcjami handlowymi w rozumieniu wskazanej wyżej ustawy. Pozwany nie kwestionuje zarazem tego, że opóźnił się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych z obu umów (pozwany nie kwestionuje w szczególności terminów zapłaty wskazywanych przez powódkę, od których naliczono odsetki w notach odsetkowych, dodać trzeba, że powódka przedłożyła pełną dokumentację źródłową, w oparciu o którą dokonano wyliczenia odsetek we wszystkich sześciu

notach odsetkowych, w tym faktury oraz dowody zapłaty). Pozwany przyznaje w konsekwencji, że w związku z opóźnieniami w spełnieniu świadczeń pieniężnych powódce przysługuje roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie, spór dotyczy jedynie tego, czy są to odsetki ustawowe, a więc odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, czy odsetki umowne w wysokości określonej na poziomie odsetek ustawowych za opóźnienie wskazywanych przez kodeks cywilny.

Wysokość roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych określa art. 7 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, zgodnie z którym:

wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie; 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

W dacie zawarcia obu umów przez strony niniejszego procesu przepis ten obowiązywał w brzmieniu:

wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749 , z późn. zm. 8)), chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie; 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie albo wezwaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 i 3 .

W rozpoznawanej sprawie decydujące znaczenie należy przypisać zwrotowi „chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki”. Wynika stąd bowiem, że strony transakcji handlowej mogą umówić się co do wysokości odsetek za opóźnienie, umowa ta może jednak zakładać wyłącznie odsetki wyższe niż określone przez ustawę z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, strony nie mogą natomiast w drodze umowy określić stopy odsetek na poziomie niższym, niż określony przez tą ustawę. Takie postanowienie umowne byłoby nieważne z mocy prawa jako sprzeczne z ustawą (art. 58 § 1 k.c.).

Tym samym nawet gdyby strony niniejszego procesu umówiły się w taki sposób, na jaki wskazuje pozwany, to takie postanowienie umowne byłoby nieważne, stopa odsetek ustawowych określanych przez kodeks cywilny jest bowiem niższa od stopy odsetek określonych powoływaną wyżej ustawą.

Niezależnie od tego wskazać trzeba, że wykładnia postanowień umownych, dotyczących wysokości odsetek za opóźnienie, tj. § 3 ust. 1 pkt 6 umowy z 5 sierpnia 2013 r. i § 4 ust. 2 umowy z 31 lipca 2015 r. (dokonywana zgodnie z regułami z art. 65 § 2 k.c., to jest wg kombinowanej metody wykładni), nie prowadzi do wniosków wskazywanych przez pozwanego. W umowach tych strony postanowiły, że powódka naliczać będzie „odsetki ustawowe” bądź też „odsetki w ustawowej wysokości”. Obecnie strony inaczej rozumieją te zapisy, nie jest więc możliwe dokonanie wykładni z zastosowaniem wzorca subiektywnego wykładni. Konieczne jest więc dokonanie wykładni wg obiektywnego wzorca, która nakazuje tłumaczyć oświadczenie woli tak, jak wymagają tego ze względu na okoliczności, w których zostało złożone zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje - ustalając powyższe znaczenie oświadczenia woli należy wyjść z reguł językowych, uwzględnić okoliczności złożenia oświadczenia (kontekst sytuacyjny), kierować się celem umowy. Wykładnia dokonana wg obiektywnego wzorca wskazuje na to, że strony miały na myśli odsetki określone ustawą (odsetki ustawowe), co wynika wprost z literalnego brzmienia zapisów umownych. Żaden z zapisów umowy nie odwołuje się wprost do odsetek ustawowych za opóźnienie z kodeksu cywilnego. Kontekst sytuacyjny, w szczególności zachowanie się stron po zawarciu umów, również przemawia za takim rozumieniem spornych zapisów umownych. Pozwany otrzymał bowiem czterokrotnie wezwania do zapłaty oraz noty odsetkowe z naliczonymi odsetkami i nigdy nie zakwestionował sposobu naliczania odsetek przez powódkę, po raz pierwszy uczynił to dopiero na etapie niniejszego procesu.

Tym samym niezależnie od tego, że zastrzeżenie umowne obniżające wysokość odsetek za opóźnienie poniżej stopy określonej przez cytowaną wyżej ustawę byłoby nieważne na podstawie art. 58 § 1 k.c., wskazać trzeba, że ustalone

w wyniku wykładni znaczenie spornych zapisów umownych odpowiada znaczeniu wskazywanemu przez stronę powodową. Tym samym zarzut pozwanego dotyczący zawyżonej stopy naliczonych przez powódkę odsetek jest niezasadny.

Mając na uwadze powyższe na rzecz powódki zasądzona została kwota 50.871,36 zł. Z kwoty tej 44.588,83 zł to suma roszczeń obejmujących wynagrodzenia za spełnienie przez powódkę nieprzedawnionych świadczeń z dwóch umów (powódka dochodziła kwoty głównej wynoszącej łącznie 73.663,87 zł, przedawnieniu uległy roszczenia o łącznej wartości 29.075,04 zł, zasądzona została różnica: 44.588,83 zł). Natomiast pozostała zasądzona kwota: 6.282,53 zł obejmuje nieprzedawnione skapitalizowane odsetki za opóźnienie z sześciu not odsetkowych (powódka dochodziła skapitalizowanych odsetek w łącznej kwocie wynoszącej 10.157,55 zł, przedawnione zostały odsetki w wysokości 3.875,02 zł, zasądzona została różnica między tymi kwotami wynosząca 6.282,53 zł).

Odsetki od należności objętych żądaniem pozwu zostały skapitalizowane w notach odsetkowych do dnia 2 sierpnia 2018 r., od dnia złożenia pozwu - tj. od 3 sierpnia 2018 r. - zgodnie z żądaniem zasądzono więc dalsze ustawowe odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, które biegną od kwoty głównej wynoszącej 44.588,83 zł. Wysokość tych odsetek reguluje art. 7 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Od skapitalizowanych odsetek, zasądzonych w wysokości 6.282,53 zł, zostały zasądzone ustawowe odsetki za opóźnienie w wysokości określonej przez kodeks cywilny, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia złożenia pozwu. Podstawą prawną tego roszczenia jest art. 482 § 1 k.c.

Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy w zasadzie pozostawał niesporny. Pozwany nie podnosił zarzutów, które koncentrowałyby się wokół przeczenia faktom wskazywanym przez powódkę. Powódka nie kwestionowała z kolei wskazywanych przez pozwanego faktów, dotyczących składanych przez pozwanego reklamacji, co więcej powódka sama złożyła dowody wskazujące na to, że takie reklamacje - w ilości trzech - faktycznie zostały złożone. Ostatecznie stan faktyczny sprawy ustalony więc został w oparciu o niekwestionowane przez strony dowody z dokumentów, a także dowód z zeznań powołanego przez pozwanego świadka T. M. (1). Podkreślenia wymaga, że powódka przedłożyła pełną dokumentację źródłową, w oparciu o którą dokonano wyliczenia odsetek we wszystkich sześciu notach odsetkowych, w tym faktury oraz dowody zapłaty. Dowody te korespondowały ze sobą i pozwalały przyjąć stan faktyczny przedstawiony przez powódkę i niekwestionowany przez pozwanego za podstawę faktyczną rozstrzygnięcia (art. 230 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.702,28 zł, wyliczoną przy założeniu, że powódka wygrała proces w 60,69%.

Koszty podlegające rozliczeniu po stronie powódki wynoszą 9.609 zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym, ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wysokości 5.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz opłata sądowa od pozwu w wysokości 4.192 zł (rozliczeniu podlega 60,69% z tej kwoty, to jest 5.831,70 zł). Koszty podlegające rozliczeniu po stronie pozwanego wynoszą 5.417 zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym, ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wysokości 5.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł (rozliczeniu z tej kwoty podlega 2.129,42 zł). Na rzecz powódki zasądzono więc różnicę kwot 5.831,70 i 2.129,42.